

2018

AASTA ARUANNE - KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

KOOSTÖÖD & LÄBIPAISTVUST

edpb
European Data Protection Board

2018 oli andmekaitse jaoks määrava tähtsusega aasta. 25. mail 2018 hakati kohaldama kauaoodatud isikuandmete kaitse üldmäärust. Lisaks sellele, et määrusega viidi Euroopa Liidu andmekaitse normid vastavusse digitaalajastuga, loodi sellega Euroopa Andmekaitseõukogu, eesmärgiga tagada uute normide järjepidev kohaldamine EMPs.

Euroopa Andmekaitseõukogu on seega uus ELi asutus. Kuid sellegipoolest oleme oma esimese seitsme tegutsemiskuuga saavutanud mitu vahe-eesmärki, millele saame nüüd tagasi mõelda.

Meie ülesanne on tagada isikuandmete kaitse üldmääruse ühtlustatud täitmine kogu EMPs. Selleks toetasime artikli 29 tööühma 16 isikuandmete kaitse üldmäärusega seotud suunist, võitsime vastu neli täiendavat suunist ja 26 arvamust riiklike järelevalveasutuste koostatud andmekaitsealaste mõjuhindamuste kohta ning korraldasime viis täiskogu istungit, mille käigus käsitleti mitmesuguseid teemasid alates ELi-Jaapani kaitsetaseme piisavuse otsuse eelnõust kuni elektrooniliste tõendite ja internetipriivaatsuseni.

Esimesel tööaastal sidusrühmadelt saadud tagasiside on olnud julgustav. Paljud inimesed ja ettevõtted kutsuvad nüüd üha enam

üles kooskõlastama isikuandmete töötlemist kõikjal maailmas. Meie hinnangul näitab EL andmekaitse ühtse lähenemisviisi kooskõlastamise kaudu, et üksikisikute privaatuse ja andmekaitse õigusi austades on võimalik luua edukas majandus, muuhulgas kuna seeläbi tagatakse ettevõtjatele selge raamistik ja konkurentsieelised, näiteks klientide suurem lojaalsus ja tõhusam tegevus.

Järgmisel aastal on kavas teha veelgi rohkem. Me võtsime 2019. aasta alguses vastu aastate 2019–2020 tööprogrammid. Euroopa Andmekaitseõukogu tööprogrammi eesmärk on tegeleda kõigi sidusrühmade, sealhulgas ELi seadusandjate esmatähtsate vajadustega. Olles juba esitanud suunised isikuandmete kaitse üldmääruse uute õigusnormide tõlgendamise kohta, keskendub Euroopa Andmekaitseõukogu nüüd konkreetsetele kaupadele ja tehnoloogiatele.

Kui riiklikud järelevalveasutused teevad võrdsetel alustel koostööd ja neil on paindliku sekretariaadi toetus, siis on Euroopa Andmekaitseõukogul minu hinnangul head eeldused täita oma eesmärk tagada kõrgetasemeline andmekaitse EMPs. Olen veendunud, et näitame ka edaspidi eeskuju, püüdes tagada läbipaistvus ja koostöö EMPs ning sellest väljaspool.

Andrea Jelinek

Euroopa Andmekaitseõukogu eesistuja

2

Teave Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi kohta

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp on [isikuandmete kaitse üldmäärusega](#) loodud sõltumatu Euroopa Liidu asutus, mis aitab tagada andmekaitsestandardite ühtse kohaldamise kõikjal Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) ning edendab koostööd andmekaitseasutuste vahel.

Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi eesmärk on tagada isikuandmete kaitse üldmääruse ja Euroopa [õiguskaitsedirektiivi](#) ühtne kohaldamine Euroopa Majanduspiirkonnas.

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp võib võtta vastu üldisi suuniseid, et selgitada Euroopa andmekaitsestandardite, esitades sidusrühmadele – sealhulgas üksikisikutele – nende õiguste ja kohustuste ühtse tõlgenduse ning tagades järelevalveasutustele võrdlusaluse isikuandmete kaitse üldmääruse täitmise tagamiseks.

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp on ka volitused väljastada arvamusi või otsuseid, millega tagatakse, et riiklikud järelevalveasutused kohaldavad isikuandmete kaitse üldmäärust ühtselt (ühtsust käsitlevad arvamused ja otsused). Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp nõustab ka Euroopa Komisjoni kõigis isikuandmete kaitse ja Euroopa Liidu uute kavandatavate õigusaktidega seotud küsimustes.

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp tegutseb kooskõlas oma [töökorra](#) ja [juhtpõhimõtetega](#).

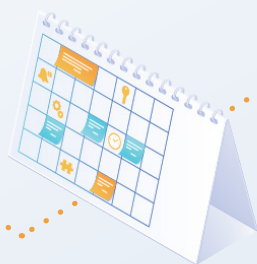
Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp koosneb riiklike andmekaitseasutuste esindajatest ja Euroopa Andmekaitseinspektorist. Isikuandmete kaitse üldmäärusega seotud küsimustes on Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi liikmeteks ka EMP EFTA riikide (Island, Liechtenstein ja Norra)

järelevalveasutused, kuid neil ei ole hääleõigust ning neid ei saa valida eesistujaks ega eesistuja asetäitjaks. Euroopa Komisjonil ja isikuandmete kaitse üldmäärusega seotud küsimustes EFTA järelevalveasutustel on õigus osaleda Euroopa Andmekaitsekoogu tegevuses ja koosolekutel, aga neil ei ole hääleõigust.

Euroopa Andmekaitsekoogul on [sekretariaat](#), mille tagab Euroopa Andmekaitseinspektor. Euroopa Andmekaitsekoogu ja Euroopa Andmekaitseinspektori vahelise koostöö tingimused on määratud kindlaks [vastastikuse mõistmise memorandumiga](#). See memorandum allkirjastati Euroopa Andmekaitsekoogu esimesel täiskogu istungil 25. mail 2018.

3

Euroopa Andmekaitseenõukogu ja sekretariaadi loomine 2018. aastal – ülevaade

Euroopa Andmekaitseenõukogu **töökord** võeti vastu selle esimesel täiskogu istungil 25. mail 2018. Mitu muudatust kiideti heaks 23. novembril 2018.

Selleks et aidata täita Euroopa Andmekaitseenõukogu ülesandeid, loodi selles mitu **väiksemat ekspertide rühma**. Lisaks sellele loodi **Euroopa Andmekaitseenõukogu sekretariaat**, et anda Euroopa Andmekaitseenõukogule analüütilist, halduslikku ja logistilist tuge.

3.1. EUROOPA ANDMEKAITSEENÕUKOGU TEGEVUS

Euroopa Andmekaitseenõukogu pidas 25. maist 31. detsembrini 2018 **viis täiskogu istungit**. Lisaks sellele toimus 36 allrühmade kohtumist.

Euroopa Andmekaitseenõukogu avaldas 25. mail 2018 toimunud esimese täiskogu istungil **toetust 16 suunisele**, mille oli varem koostanud artikli 29 tööühm. Ülejäänud 2018. aasta jooksul võttis Euroopa Andmekaitseenõukogu vastu **neli täiendavat suunist**, mille eesmärk on selgitada isikuandmete kaitse üldmääruse mitmesuguseid sätteid. Need suunised

käsitlevad sertifitseerimist ja sertifitseerimiskriteeriumide kindlaksmääramist, rahvusvaheliste ülekannetega seotud erandeid, isikuandmete kaitse üldmääruse territoriaalset kohaldamisala ning sertifitseerimisasutuste akrediteerimist.

Euroopa Andmekaitseenõukogu väljastab **ühtsust käsitlevaid arvamusi**, et tagada isikuandmete kaitse üldmääruse ühtne kohaldamine, kui pädev järelevalveasutus soovib võtta vastu konkreetseid meetmeid, millel on piiriülene mõju. Pädev järelevalveasutus peab tegema kõik võimaliku, et arvamust järgida. 25. maist kuni 31. detsembrini 2018 võttis Euroopa Andmekaitseenõukogu vastu 26 arvamust, mis käsitlevad nende töötlemistoimingute riiklike loeteluid, mille kohta tuleb koostada andmekaitsealane mõjuhindang. Selle tegevuse eesmärk oli tagada kõigi riiklike loetelude ühtsus.

Euroopa Andmekaitseenõukogu tegutseb ka vaidlusi lahendava asutusena ja väljastab **siduvaid otsuseid**. 25. maist 31. detsembrini 2018 ühtegi vaidluste lahendamise menetlust siiski ei algatatud. Seega on järelevalveasutused siiani suutnud jõuda üksmeelele kõigis praegustes piiriülestes juhtumites.

Euroopa Andmekaitsekoostöö **nõustab Euroopa Komisjoni** kõigis küsimustes, mis on seotud isikuandmete kaitsega, sealhulgas kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide andmekaitse taseme hindamisel. 2018. aastal esitas Euroopa Andmekaitsekoostöö komisjoni taotlusel kaks sellist arvamust: üks elektrooniliste tõendite kohta ja üks ELi-Jaapani kaitsetaseme piisavuse otsuse eelõu kohta. Euroopa Andmekaitsekoostöö esitas omal algatusel ka avalduse majandustegevuse koondumise kohta.

2018. aastal võttis Euroopa Andmekaitsekoostöö vastu ka kaks **kirja**, millest esimesega esitati Interneti Aadressikorporatsioonile (ICANN) suuniseid kuidas töötada välja isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetele vastav mudel nende WHOIS-süsteemis töödeldavatele isikuandmetele juurdepääsu saamiseks ning millest teine käsitleb läbivaadatud makseteenuste direktiivi.

3.2. JÄRELEVALVEASUTUSTE TEGEVUS

Isikuandmete kaitse üldmääruse alusel peavad järelevalveasutused tegema koostööd, et tagada määruse ühtne kohaldamine **piiriülese mõõtmega juhtumite** suhtes. On olemas eri koostöömenetlused, näiteks ühisoperatsioonid, vastastikune abi või spetsiaalne koostöömenetlus, mida nimetatakse ühtseks kontaktpunktiks.

25. maist 31. detsembrini 2018 registreeriti siseturu infosüsteemis 255 piiriülese mõõtmega juhtumit. Juhtumitest enamiku (176 juhtumit) aluseks oli üksikisiku kaebus. Ülejäänud (79 juhtumit) pärinesid muudest allikatest. Nende juhtumite kolm peamist teemat olid andmesubjektide õigused, tarbijaõigused ja isikuandmetega seotud rikkumised.

2018. aastal algatasid 14 eri EMP riigi järelevalveasutused 43 **ühtse kontaktpunkti menetlust**. Aasta lõpus olid menetlused jõudnud eri etappidesse: 20 olid mitteametliku konsultatsiooni etapis, 20 otsuse eelõu etapis ja kahe kohta tehti lõplikud otsused. Need ühtse kontaktpunkti esimesed lõplikud otsused käsitlesid üksikisikute õiguste kasutamist, andmete töötlemise sobilikku õiguslikku alust ja teatisi isikuandmetega seotud rikkumiste kohta.

Vastastikuse abistamise menetlus võimaldab järelevalveasutustel küsida teavet teistelt järelevalveasutustelt, aga samuti taotleda muid meetmeid, et tagada tulemuslik koostöö. 25. maist 31. detsembrini 2018 esitati 397 nii ametlikku kui ka mitteametlikku vastastikuse abi taotlust. 89 %-le taotlustest vastati 23 päeva jooksul.

2018. aastal ei algatatud **ühisoperatsioone**.

2018. aastal teatasid 31 EMP riigi järelevalveasutused üle 100 000 juhtumist **riiklikul tasandil**. Enamik juhtumitest olid kas seotud kaebustega või algatati vastutavate töötajate esitatud isikuandmetega seotud rikkumiste teatiste alusel.

3.3. KONSULTATSIOONID

Euroopa Andmekaitsekoostöö korraldab **avalikke konsultatsioone** oma suuniste kohta, et koguda kõigi huvitatud sidusrühmade ja kodanike arvamusi ning mureküsimusi. 2018. aastal korraldas Euroopa Andmekaitsekoostöö kolm konsultatsiooni oma suuniste projektide kohta, mis käsitlesid vastavalt sertifitseerimist, isikuandmete kaitse üldmääruse territoriaalset kohaldamisala ja sertifitseerimisasutuste akrediteerimist.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikliga 71 kehtestatud Euroopa Andmekaitsekoostöö tegevuse iga-aastase läbivaatamise osana korraldati **sidusrühmade uuring**, mis keskendus 20-le isikuandmete kaitse üldmääruse suunisele. Vastajad kuulusid Euroopa, Põhja-Ameerika ning Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna ametiühingutesse.

65 % sidusrühmadest pidas suuniseid kasulikuks. 45 % hinnangul olid suunised nende vajaduste jaoks piisavalt praktiliselt ja operatiivsed ning 23 % kutsusid üles suuniseid täiustama. Näiteks soovitati koostada lühemad ja praktilisemad suunised.

Enamik konsultatsioone ja suuniste koostamist käsitlevast tagasisidest oli positiivne või neutraalne. Teatavad sidusrühmad kutsusid Euroopa Andmekaitsekoostöö üles suurendama võimalusi suuniste koostamises osalemiseks ja selle käigus koostöö tegemiseks.

4

2019. aasta peamised eesmärgid

2019. ja 2020. aastal on Euroopa Andmekaitseõukogu eesmärk keskenduda oma koostatavates suunistes andmesubjektide õigustele, vastutava ja volitatud töötleja kontseptsioonile ning õigustatud huvidele. Euroopa Andmekaitseõukogu nõustab ka edaspidi komisjoni, näiteks elektroonilistele tõenditele piiriülese juurdepääsu saamise taotluste, kolmandatele riikidele andmete ülekandmiseks kaitsetaseme piisavust käsitlevate otsuste läbivaatamise

või kehtestamise ning ELi–Kanada broneeringuinfo lepingu võimaliku läbivaatamise küsimustes.

2019. aastal täidab Euroopa Andmekaitseõukogu jätkuvalt oma ülesandeid, tugevdades olemasolevaid suhteid sidusrühmadega ja luues uusi kontakte asjaomaste pooltega, osaledes jätkuvalt asjakohastel konverentsidel ning tegutsedes aktiivselt sotsiaalmeedias.

Kontaktandmed

Postiaadress

Rue Wiertz 60, B-1047 Brussels

Asukoha address

Rue Montoyer 30, B-1000 Brussels

E-post

edpb@edpb.europa.eu

 [@eu_edpb](https://twitter.com/eu_edpb)

 [eu-edpb](https://www.linkedin.com/company/eu-edpb)

 [edpb.europa.eu](https://www.edpb.europa.eu)